

รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

ร่างประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากโรงงานประกอบ
กิจการเกี่ยวกับการฆ่าสัตว์ พ.ศ.

☒ กฎหมายใหม่

☐ แก้ไข/ปรับปรุง

☐ ยกเลิก

หน่วยงานของรัฐผู้เสนอร่างกฎหมาย กรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม

ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์และแผนการปฏิรูปประเทศ

☒ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติในเรื่อง

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ด้านความมั่นคง

ประเด็นยุทธศาสตร์ ๒ การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง

- การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ทางทรัพยากรธรรมชาติ
และสิ่งแวดล้อมทั้งทางบกและทางทะเล

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๗ กฎหมายมีความสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ และมีเท่าที่
จำเป็น

- ภาครัฐจัดให้มีกฎหมายที่สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ
ที่เปลี่ยนแปลง
- มีกฎหมายเท่าที่จำเป็น

☒ สอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศในเรื่อง แผนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมาย และแผนการปฏิรูป
ประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ส่วนที่ ๑

เหตุผลความจำเป็นที่ต้องตรากฎหมายและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๑. สภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และผลกระทบของปัญหา

๑.๑ ปัญหาคืออะไร สาเหตุของปัญหาคืออะไร และผลกระทบปัญหาคืออะไร

ประกาศกรมโรงงานอุตสาหกรรม เรื่อง กำหนดคุณลักษณะน้ำทิ้งที่ระบายออกนอกโรงงานให้มีค่าแตกต่างจากที่กำหนดไว้ในประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๓๙) เรื่อง กำหนดคุณลักษณะของน้ำทิ้งที่ระบายออกจากโรงงานมีการใช้มาเป็นระยะเวลานาน จึงเห็นควรให้มีการปรับปรุงให้เป็นปัจจุบัน

๑.๒ เหตุใดรัฐจึงควรแทรกแซงในเรื่องนี้

รัฐมีหน้าที่ในการปกป้องสาธารณะประโยชน์และทรัพยากรของชาติ ซึ่งการออกกฎหมายนี้เป็นการแสดงบทบาทในการจัดการทรัพยากรน้ำอย่างมีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาล ทั้งนี้ โรงงานอาหารสัตว์ปล่อยน้ำเสียที่มีสารอินทรีย์สูง หากไม่มีการบำบัดที่เหมาะสมจะทำให้เกิดการเน่าเสียของแหล่งน้ำและทำลายระบบนิเวศในบริเวณใกล้เคียง อีกทั้งน้ำเสียจากโรงงานอาหารสัตว์มีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างจากอุตสาหกรรมอื่น เช่น ค่า BOD, COD, น้ำมันและไขมันสูง การออกประกาศเฉพาะเจาะจงช่วยให้ควบคุมได้มีประสิทธิภาพมากกว่าใช้กฎหมายทั่วไป อีกทั้งเป็นการปรับปรุงกฎหมายให้มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน

๒. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการแทรกแซง

เพื่อควบคุมการระบายน้ำทิ้งโดยใช้บังคับกับโรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับการฆ่าสัตว์และโรงงานปรับปรุงคุณภาพของเสียรวมที่รับน้ำเสียเฉพาะจากโรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับการฆ่าสัตว์ ให้เหมาะสมกับวัตถุดิบ กระบวนการผลิต มลพิษที่เกิดขึ้น เทคโนโลยีการบำบัดน้ำเสีย และสอดคล้องกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องในปัจจุบัน

๓. การแก้ไขปัญหในปัจจุบัน

๓.๑ วิธีการแก้ปัญหาที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันคืออะไร

ใช้ประกาศกรมโรงงานอุตสาหกรรม เรื่อง กำหนดคุณลักษณะน้ำทิ้งที่ระบายออกนอกโรงงานให้มีค่าแตกต่างจากที่กำหนดไว้ในประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๓๙) เรื่อง กำหนดคุณลักษณะของน้ำทิ้งที่ระบายออกจากโรงงาน โดยโรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับการฆ่าสัตว์และโรงงานปรับปรุงคุณภาพของเสียรวมที่รับน้ำเสียเฉพาะจากโรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับการฆ่าไม่ได้นำมาใช้บังคับกับประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากโรงงาน พ.ศ. ๒๕๖๐

๓.๒ ต่างประเทศแก้ปัญหานี้อย่างไร (ถ้ามี) และการดำเนินการดังกล่าวเหมาะสมกับสังคมไทยหรือไม่ อย่างไร

การปรับปรุงประกาศกระทรวงฉบับนี้ ดำเนินการสอดคล้องกับกฎหมายของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ลงประกาศราชกิจจานุเบกษาวันที่ ๑๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๘ เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากโรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับการฆ่าสัตว์ พ.ศ. ๒๕๖๘

๔. การรับฟังความคิดเห็น

☒ ได้รับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องแล้ว

☒ ได้นำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการวิเคราะห์ผลกระทบแล้ว

๕. ความสัมพันธ์หรือความใกล้เคียงกับกฎหมายอื่น

๕.๑ พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๕๖ ในกรณีที่มีการกำหนดมาตรฐานเกี่ยวกับการระบายน้ำทิ้ง การปล่อยทิ้งอากาศเสีย การปล่อยทิ้งของเสีย หรือมลพิษอื่นใดจากแหล่งกำเนิดออกสู่สิ่งแวดล้อม โดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายอื่น และมาตรฐานดังกล่าวไม่ต่ำกว่ามาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดตามมาตรา ๕๕

๕.๒ ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากโรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับการฆ่าสัตว์ พ.ศ. ๒๕๖๘

๕.๓ ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากโรงงาน พ.ศ. ๒๕๖๐

๕.๔ ประกาศกรมโรงงานอุตสาหกรรม ลงวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๐ เรื่อง กำหนดคุณลักษณะน้ำทิ้งที่ระบายออกนอกโรงงานให้มีค่าแตกต่างจากที่กำหนดไว้ในประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๓๙) เรื่อง กำหนดคุณลักษณะของน้ำที่ระบายออกจากโรงงาน

๖. ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๖.๑ กฎหมายนี้จำกัดสิทธิหรือเสรีภาพ หรือก่อให้เกิดหน้าที่หรือภาระอะไรแก่ใครบ้าง

ร่างประกาศกระทรวงฉบับนี้ ก่อให้เกิดหน้าที่ต่อผู้ประกอบการโรงงาน ดังนี้

๑) โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับการฆ่าสัตว์ ในประเภทหรือชนิดของโรงงานลำดับที่ ๔(๑)

๒) โรงงานปรับคุณภาพของเสียรวม ในประเภทหรือชนิดของโรงงานลำดับที่ ๑๐๑ ที่รับน้ำเสีย

เฉพาะจากโรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับการฆ่าสัตว์ ในประเภทหรือชนิดของโรงงานลำดับที่ ๔(๑)

๖.๒ มีมาตรการป้องกัน แก้อั้ว คุ้มครอง หรือเยียวยาให้แก่ผู้รับผลกระทบตาม ๖.๑ อย่างไร

ไม่มี เนื่องจากร่างประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมฉบับนี้มีความสอดคล้องกับประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากโรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับการฆ่าสัตว์ พ.ศ. ๒๕๖๘ ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๘ โดยผู้ประกอบการโรงงานได้ทราบและได้มีเวลาในการเตรียมความพร้อม เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมายที่เปลี่ยนแปลงไปก่อนร่างประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมฉบับนี้ออก

๖.๓ กฎหมายนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศ สังคม หรือประชาชนอย่างไร

ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมโดยรวมซึ่งเป็นประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ในการตรวจสอบของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการกำกับดูแลโรงงาน รวมถึงการกำหนดนโยบายและสนับสนุนการประกอบกิจการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับวัตถุดิบ กระบวนการผลิต มลพิษที่เกิดขึ้น เทคโนโลยีการบำบัดน้ำเสีย และสอดคล้องกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องในปัจจุบัน

๗. ความพร้อมและต้นทุนของรัฐในการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย

๗.๑ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ

กรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม

๗.๒ มีแนวทางและระยะเวลาเตรียมการในการปฏิบัติตามข้อบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างไร

ด้วยประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมฉบับนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับการกำหนดมาตรฐาน หน่วยงานรัฐภายใต้กระทรวงอุตสาหกรรมมีหน้าที่กำกับดูแลโรงงานให้เป็นไปตามมาตรฐานกำหนด

๗.๓ มีแนวทางและระยะเวลาในการสร้างความเข้าใจให้แก่ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามและการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างไร

การประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติให้เป็นไปตาม ร่างประกาศกระทรวงดังกล่าว ผ่านช่องทางการสื่อสารของกรมโรงงานอุตสาหกรรม เช่น เว็บไซต์ Facebook คู่มือ ฯลฯ

๗.๔ ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายที่คาดว่าจะต้องใช้ในการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย

ไม่ส่งผลกระทบต่องบประมาณ หรืออัตรากำลังที่ต้องเพิ่มขึ้น เนื่องจากหน่วยงานมีเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกำกับดูแลโรงงานตามกฎหมายเดิมอยู่แล้ว

๘. ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๘.๑ ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ

ทางบวก

- ภาพลักษณ์ของโรงงานที่มีความนิติธรรม สู่ความน่าเชื่อถือทางการแข่งขัน
- ลดความเสียหายระยะยาวจากผลกระทบสิ่งแวดล้อม โดยลดต้นทุนฟื้นฟูแหล่งน้ำและระบบนิเวศ

ทางลบ

- ต้นทุนการดำเนินงานของโรงงานสูงขึ้น เช่น การปรับปรุงระบบบำบัดน้ำเสีย

๘.๒ ผลกระทบต่อสังคม

ทางบวก

- การควบคุมการระบายน้ำทิ้งออกจากโรงงานสอดคล้องกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องของหน่วยงานอื่นทำให้ลดความขัดแย้งที่จะกลายเป็นปัญหาเกิดขึ้นภายหลังได้
- ส่งเสริมจิตสำนึกด้านความรับผิดชอบต่อสังคมของภาคอุตสาหกรรม
- คุณภาพชีวิตของชุมชนรอบโรงงานดีขึ้น เนื่องจากการควบคุมเข้มงวดขึ้น

ทางลบ

- ไม่มี -

๘.๓ ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพ

ทางบวก

มีการควบคุมการระบายน้ำทิ้งออกจากโรงงานด้วยค่ามาตรฐานที่เข้มงวดขึ้นกว่าประกาศกรมโรงงานอุตสาหกรรม เรื่อง กำหนดคุณลักษณะน้ำทิ้งที่ระบายออกนอกโรงงานให้มีค่าแตกต่างจากที่กำหนดไว้ในประกาศ กระทรวงอุตสาหกรรมฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๓๙) เรื่อง กำหนดคุณลักษณะของน้ำที่ระบายออกจากโรงงาน ทำให้ลดผลกระทบต่อตัวบ่งชี้ทางชีวภาพทางสิ่งแวดล้อม ลดการปนเปื้อนในแหล่งน้ำ

ทางลบ

หากโรงงานไม่สามารถบำบัดน้ำเสียได้โดยเลี่ยงการบำบัด อาจมีการลักลอบระบายน้ำเสีย ทำให้ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมแย่ลง

๘.๔ ผลกระทบอื่นที่สำคัญ

- ไม่มี -

ส่วนที่ ๒

เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบอนุญาต ระบบคณะกรรมการ การกำหนดโทษอาญา
และการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีดุลยพินิจ

๙. เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบอนุญาต

- ไม่มี -

๑๐. เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบคณะกรรมการ

- ไม่มี -

๑๑. เหตุผลความจำเป็นในการกำหนดโทษอาญา

- ไม่มี -

๑๒. เหตุผลความจำเป็นในการกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีดุลยพินิจในการออกคำสั่งทางปกครองหรือ
ดำเนินกิจกรรมทางปกครอง

- ไม่มี -

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อมูลที่ปรากฏในรายงานนี้เป็นข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบและวิเคราะห์
อย่างถี่ถ้วนแล้ว

ลงชื่อ.....
(นายพรยศ กลิ่นกรอง)
อธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรม

วัน/เดือน/ปี ที่จัดทำ ๑๒ ธ.ค. ๒๕๖๘

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ
หมายเลขติดต่อ
อีเมล

กองส่งเสริมเทคโนโลยีสิ่งแวดลอมโรงงาน กรมโรงงานอุตสาหกรรม
นางสาวอริยะ คล้ายแก้ว นักวิทยาศาสตร์ชำนาญการ
๐ ๒๔๓๐ ๖๓๑๕ ต่อ ๒๔๐๙
ariya.k@diw.mail.go.th